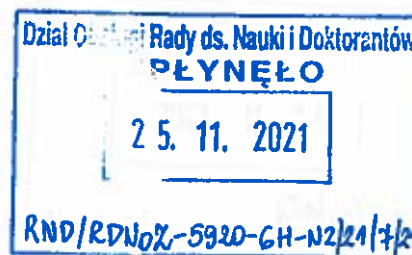

Kraków, 22.11.2021

Prof. dr hab. Marta Makara-Studzińska
Zakład Psychologii Zdrowia
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Jagielloński
Collegium Medicum

Opinia

o dorobku naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym

Pana doktora nauk o zdrowiu Mariusza Jaworskiego, w związku z wszczęciem postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dane osobowe

Dr n. med. Mariusz Jaworski urodził się 5.07.1986 r. w Sochaczewie. W 2008 roku uzyskał tytuł zawodowy: licencjata (kierunek: dietetyka). Temat pracy licencjackiej: Funkcje jedzenia i ich rola w rozwoju otyłości. Warszawski Uniwersytet Medyczny. W 2010 roku- uzyskał tytuł zawodowy: magistera (kierunek: dietetyka). Temat pracy magisterskiej: Znaczenie psychologicznego i antropologicznego wymiaru jedzenia dla ludności w Polsce na tle wybranych krajów. Warszawski Uniwersytet Medyczny. W 2012 roku uzyskał tytuł zawodowy: magistera (kierunek: psychologia). Temat pracy magisterskiej: Lęk przed śmiercią a komponenty miłości i zachowania wiążące w bliskich związkach. -Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa.

W 2015 uzyskał stopień naukowy: doktora nauk o zdrowiu. Temat rozprawy doktorskiej: Analiza różnic w zakresie wybranych zmiennych osobowościowych i żywieniowych w grupie pacjentek z zaburzeniami odżywiania i kobiet nie wykazujących tych zaburzeń. Warszawski Uniwersytet Medyczny, II Wydział Lekarski. W 2015- ukończył także studia podyplomowe- Seksuologia kliniczna- Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej, Warszawa.

Przebieg pracy zawodowej

27 września 2010 r. - 31 grudnia 2016 r. Asystent - pracownik naukowy w Zakładzie Psychologii Medycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie w ramach programu studiów doktoranckich polsko-norweskiego projektu PRACTA.

01 października 2015 r. - 30 września 2017 r. Wykładowca na Wydziale Turystyki i Rekreacji w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji, Grupa Uczelni Vistula.

04 maja 2018 r. – obecnie Specjalista ds. żywienia w Centrum Komunikacji Społecznej (CKS) Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, specjalista w kampanii „Wiem, co jem”

01 października 2017 r. – obecnie Adiunkt - pracownik badawczo-dydaktyczny w Zakładzie Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie.

Dorobek naukowy

Dorobek naukowy dr n.o zdr. Mariusza Jaworskiego na podstawie analizy bibliograficznej Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 26 kwietnia 2021 r. stanowi:

Sumaryczny wskaźnik Impact Factor prac naukowych w czasopismach z listy filadelfijskiej wynosi 48,530, zaś łączna punktacja MEiN wynosi 1865 punktów.

Łączna liczba cytowań bez autocytowań z bazy Web of Science wynosi 50, z bazy Scopus wynosi 57, Indeks Hirscha wynosi 4.

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk o zdrowiu

Artykuły naukowe: 18

Monografia naukowa: 1; rozdziały w monografiach naukowych: 3,

Sumaryczna punktacja: 68 punktów MEiN

Sumaryczna punktacja: IF= 0

Udział jako prelegent w udział w 8 międzynarodowych i 3 krajowych konferencjach.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk o zdrowiu

Artykuły naukowe: 45

Rozdziały w monografiach naukowych: 14,

Sumaryczna punktacja: 1797 punktów MEiN

Sumaryczna punktacja: IF= 48,530

Udział jako prelegent w 13 międzynarodowych i 16 polskich konferencjach.

Główne obszary zainteresowań naukowych Habilitanta sprowadzają się do następujących zagadnień:

A. Obszary tematyczne badań podejmowanych przed uzyskaniem stopnia doktora nauk o zdrowiu dotyczyły takich obszarów jak : 1) zaburzenia odżywiania; 2) używki stosowane przez młodzież i młodych dorosłych, zwłaszcza spożycie alkoholu; 3) psychologia zdrowia 4) edukacja medyczna.

1. W kontekście zaburzeń odżywiania Pan Doktor prowadził badania dotyczące funkcjonowania poznawczego tych pacjentów, zwłaszcza w przebiegu bulimii i anoreksji. Podejmował także zagadnienia dotyczące terapii żywieniowej wspomnianej grupy pacjentów oraz czynników wpływających na efektywność ich terapii.

2. Drugi obszar badawczy dotyczył spożycia używek przez młodzież i młodych dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem spożycia alkoholu. W kontekście konsumpcji alkoholu analizował także współwystępowanie zaburzeń odżywiania z nadmiernym spożyciem alkoholu.

3. Kolejny obszar badawczy dotyczył zagadnień związanych z psychologią zdrowia. Analizował możliwości wykorzystania wiedzy psychologicznej w terapii dietetycznej osób z otyłością, osób z chorobą Alzheimera oraz osób starszych.

4. Obszarem badawczym były zagadnienia związane z edukacją medyczną studentów na kierunkach związanych ze zdrowiem. W tym kontekście analizował tematykę kształtowania identyfikacji z przyszłą rolą zawodową wśród studentów na uczelniach medycznych. Badal zagadnienie etosu nauczyciela akademickiego oraz czynniki kształtujące identyfikację studentów z ich rolą społeczną oraz doskonaleniem umiejętności praktycznych.

B. Obszary tematyczne badań podejmowanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk o zdrowiu dotyczyły takich obszarów jak: funkcjonowanie psychologiczne pacjentów z cukrzycą typu 2 w kontekście przestrzegania zaleceń dietetycznych oraz dietytyki, promocji zdrowia, edukacji medycznej.

1. Pierwszy obszar badawczy dotyczył analizy wzorców zachowań żywieniowych w różnych grupach społecznych (np. młodzież, młodzi dorośli), a także w różnych grupach pacjentów (np. pacjentów z otyłością, zaburzeniami odżywiania, bolesnym miesiączkowaniem, nadciśnieniem tętniczym).

2. Kolejny obszar badań dotyczył promocji zdrowia. Badano zdrowie psychiczne mężczyzn ze szczególnym uwzględnieniem występowania takich chorób psychicznych, jak depresja, czy zaburzenia odżywiania. Dodatkowo podjęto tematykę jakości życia pacjentów z chorobami dermatologicznymi na przykładzie łuszczycy; rolę wsparcia społecznego dla kobiet po porodzie, a także analizę czynników stresogennych dla strażników miejskich.

3. W ramach badań z obszaru promocji zdrowia podjęto także tematykę promocji aktywności seniorów w publicznej opiece zdrowotnej. Przeprowadzono diagnozę psychospołecznych potrzeb pacjentów oraz podjęto działania mające na celu wzmacnianie interpersonalnych kompetencji lekarzy.

4. Pan Doktor podejmował także badania z obszaru edukacji medycznej dedykowanej studentom na kierunkach medycznych i naukach o zdrowiu. W ramach tych badań analizowano różne aspekty programów nauczania oraz dydaktyki skierowanej m.in. dla studentów zdrowia publicznego, dietytyki, farmacji, ratownictwa medycznego.

Aktywność naukowa w postaci publikacji prac niewątpliwie świadczy o posiadaniu przez Habilitanta kwalifikacji do samodzielnej pracy naukowo-badawczej. Analiza publikacji wskazuje jednoznacznie, że dorobek Habilitantki należy uznać jako znaczny.

Ocena osiągnięcia naukowego jako rozprawy habilitacyjnej

Na osiągnięcie naukowe składa się sześć spójnych artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych (wskaźnik Impact Factor: 9,101255 punktów MEiN).

Wykaz publikacji zawiera:

1. **Jaworski M., Rzońca E., Gotlib J., Panczyk M., Medication and diet adherence in patients with type 2 diabetes and depressive disorder: a scoping review. Medical Science Pulse 2020; 14(4): 75-84. DOI: 10.5604/01.3001.0014.6429 Punkty MEiN: 20**
2. **Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Janaszek K., Malkowski P., Gotlib J., Severe Depressive Episode with Psychotic Symptoms and Type 2 Diabetes: A 2010-2017 Longitudinal Study. Medical Science Monitor 2019; 25:1760-1768. DOI: 10.12659/MSM.913356 IF 1,918 Punkty MEiN: 70**
3. **Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Gotlib J., Schizophrenic patients with type 2 diabetes: An 8-year population-based observational study. PLoS One 2021; 16(3): e0248407. DOI:10.1371/journal.pone.0248407 IF 2,740 Punkty MEiN: 100**
4. **Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Janaszek K., Malkowski P., Gotlib J., A Ten-Year Longitudinal Study of Prevalence of Eating Disorders in the General Polish Type 2 Diabetes Population. Medical Science Monitor 2018; 24:9204- 9212. DOI: 10.12659/MSM.912253 IF 1,980 Punkty MEiN: 20**
5. **Jaworski M., Panczyk M., Cedro M., Kucharska A., Adherence to dietary recommendations in diabetes mellitus: disease acceptance as a potential mediator. Patient Preference and Adherence 2018; 12:163-174. DOI: 10.2147/PPA.S 147233 IF 2,097 Punkty MEiN: 30**
6. **Jaworski M., Adamus M., Health suggestibility, optimism and sense of responsibility for health in diabetic patients. International Journal of Diabetes in Developing Countries 2016; 36:290-294. DOI: 10.1007/s 13410-015-0435-8 IF 0,366 Punkty MEiN: 15**

Głównym celem osiągnięcia naukowego było określenie częstości występowania wybranych zaburzeń psychiatrycznych u pacjentów z cukrzycą typu 2, a także wskazanie czynników psychologicznych, które mogą mieć wpływ na przestrzeganie przez nich zaleceń dietetycznych. W nawiązaniu do celu głównego sformułowano cele szczegółowe, których problematykę podjęto w poszczególnych publikacjach, składających się na osiągnięcie naukowe.

Cele szczegółowe obejmowały:

1. Syntezę wyników badań dotyczących przestrzegania zaleceń medycznych i rekomendacji dietetycznych przez pacjentów z cukrzycą typu 2 oraz współistniejącą depresją. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Rzońca E., Gotlib J., Panczyk M., Medication and diet adherence in patients with type 2 diabetes and depressive disorder: a scoping review. Medical Science Pulse 2020; 14(4): 75-84. DOI: 10.5604/01.3001.0014.6429
2. Ocena częstości występowania depresji u pacjentów z cukrzycą typu 2, którzy korzystali z leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) w latach 2010-2017. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Janaszek K., Malkowski P., Gotlib J., Severe Depressive Episode with Psychotic Symptoms and Type 2 Diabetes: A 2010-2017 Longitudinal Study. Medical Science Monitor 2019; 25:1760-1768. DOI: 10.12659/MSM.913356

3. Scharakteryzowanie częstości występowania cukrzycy typu 2 u pacjentów z różnymi typami schizofrenii, którzy korzystali z leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) w latach 2010-2017. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Gotlib J., Schizophrenic patients with type 2 diabetes: an 8-year population-based observational study. *PLoS One* 2021; 16(3): e0248407. DOI: 10.1371/journal.pone.0248407
4. Określenie częstości występowania zaburzeń odżywiania u pacjentów z cukrzycą typu 2, którzy korzystali z leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) w latach 2008-2017. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Panczyk M., Śliwczyński A., Brzozowska M., Janaszek K., Malkowski P., Gotlib J., A Ten-Year Longitudinal Study of Prevalence of Eating Disorders in the General Polish Type 2 Diabetes Population. *Medical Science Monitor* 2018; 24:9204-9212. DOI: 10.12659/MSM.912253
5. Analizę roli pozytywnej postawy wobec własnej choroby u pacjentów z cukrzycą typu 2 w przestrzeganiu zaleceń dietetycznych. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Panczyk M., Cedro M., Kucharska A., Adherence to dietary recommendations in diabetes mellitus: disease acceptance as a potential mediator. *Patient Preference and Adherence* 2018; 12: 163-174. DOI: 10.2147/PPA.S 147233
6. Charakterystykę wybranych cech osobowości, takich jak optymizmu dyspozycyjnego, poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie, podatności na sugestię w zdrowiu, pacjentów z cukrzycą typu 2 w kontekście stosowania się do zaleceń. Ten cel szczegółowy został podjęty w artykule: Jaworski M., Adamus M., Health suggestibility, optimism and sense of responsibility for health in diabetic patients. *International Journal of Diabetes in Developing Countries* 2016; 36:290-294. DOI: 10.1007/s 13410-015-0435-8

Habilitant sformułował następujące wnioski z badań wraz z implikacjami praktycznymi

Niektóre choroby i zaburzenia psychiczne stanowią czynnik ryzyka wystąpienia T2DM. Odnotowano, że ryzyko wystąpienia T2DM u pacjentów z epizodem depresyjnym lub schizofrenią jest większe w porównaniu do populacji ogólnej. Co więcej, u części pacjentów z T2DM mogą występować także zaburzenia odżywiania, zwłaszcza bulimia. Te wyniki wskazują na potrzebę współpracy różnych specjalistów podczas diagnostyki oraz prowadzenia terapii pacjentów z T2DM i współwystępującymi zaburzeniami psychiatrycznymi. Szczególnie ważna jest bezpośrednia współpraca między psychiatrami i diabetologami, która pozwoli na określenie priorytetowych celów terapii tych pacjentów, a także określenie struktury oraz możliwości wprowadzenia poradnictwa dietetycznego. Obserwacje epidemiologiczne prowadzone w latach 2010-2017 wykazały, że średnio diagnozowano 1000 pacjentów z T2DM i ciężkimi epizodami depresyjnymi rocznie, z czego około 330 pacjentów wykazywało także objawy psychotyczne. W związku z tym ważna jest szybka i efektywna identyfikacja tych pacjentów z T2DM, którzy są w grupie ryzyka rozwoju epizodu depresyjnego. Pozwoli to nie tylko na wprowadzenie prewencji depresji, ale także na opracowanie odpowiedniej strategii terapeutycznej z takim pacjentem. Dietetyk, lekarz oraz pielęgniarka prowadzący edukację żywieniową będą mogli ocenić, czy aktualna postawa pacjenta wobec terapii jest związana z procesem adaptacji do nowej sytuacji, czy też jest ekspresją objawów depresyjnych.

Kolejnym analizowanym zaburzeniem psychiatrycznym była schizofrenia. W obserwacji epidemiologicznej realizowanej w latach 2010-2017 odnotowano, że ryzyko wystąpienia T2DM w tej grupie jest większe niż w populacji ogólnej. W związku z tym leczenie tych pacjentów jest poważnym wyzwaniem, które wymaga odpowiedniego przygotowania. Osoby prowadzące edukację żywieniową tych pacjentów powinny dysponować odpowiednimi narzędziami, które pozwolą na zwiększenie zaangażowania pacjentów w proces leczenia. Bezpośrednia wymiana informacji między specjalistami pozwoli na szybką identyfikację nasilenia objawów chorobowych, a tym samym podjęcie odpowiednich działań.

Ostatnim analizowanym zaburzeniem psychiatrycznym były zaburzenia odżywiania. Obserwacje epidemiologiczne prowadzone w latach 2008-2017 wykazały, że istnieje względnie stały trend występowania zaburzeń odżywiania u pacjentów z T2DM. Praca terapeutyczna z tymi pacjentami stanowi poważne wyzwanie, ponieważ symptomy zaburzeń odżywiania utrudniają stosowanie się do zaleceń żywieniowych.

Wymienione zaburzenia psychiatryczne (epizod depresyjny, schizofrenia oraz zaburzenia odżywiania) mogą mieć wpływ na efektywność prowadzonego leczenia u pacjenta z T2DM. Należy zaznaczyć, że prowadzenie terapii pacjentów z T2DM wymaga odpowiedniego przygotowania nie tylko pod względem merytorycznym, ale także w zakresie posiadania odpowiednich umiejętności społecznych. Pomimo tych trudności jest to możliwe do osiągnięcia poprzez wprowadzenie wywiadu motywującego, przy jednoczesnym położeniu nacisku na kształtowanie u pacjenta poczucia sprawstwa, a także poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i efekty leczenia. Należy podkreślić, że pacjent nie jest biernym odbiorcą treści, jakie przekazuje dietetyk, lekarz czy pielęgniarka, ale jest aktywnym uczestnikiem procesu leczenia. Nie jest możliwe uzyskanie pozytywnych efektów bez aktywnego udziału pacjenta. Analizując postawę pacjenta wobec procesu leczenia, należy uwzględnić także cechy psychologiczne pacjenta, które mogą pozytywnie wpływać na przestrzeganie zaleceń dietetycznych. Zgodnie z uzyskanymi wynikami takimi cechami mogą być optymizm, poczucie odpowiedzialności za własne zdrowie oraz do pewnego stopnia podatność na sugestię w zdrowiu. Wykazano, że poziom akceptacji własnej choroby sprzyja podejmowaniu adekwatnych działań w obszarze leczenia. Podobne obserwacje odnotowano w przypadku poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie. Wzmacnianie optymizmu u pacjenta może przynieść pozytywne efekty.

Odpowiednie przygotowanie osób prowadzących terapię takich pacjentów powinno także przejawiać się w indywidualnym podejściu do pacjenta, w którym uwzględnia się potrzeby i oczekiwania pacjenta. W związku z tym uzasadniony wydaje się właściwy dobór treści edukacyjnych oraz ich dostosowanie do aktualnych potrzeb pacjenta. W związku z tym zasadne wydaje się, żeby w procesie edukacji żywieniowej uwzględnić interwencję, mającą na celu nie tylko przekazywanie podstawowych informacji związanych z leczeniem cukrzycy, ale także wzmacniających dyspozycje osobowościowe pacjenta. Jest to uzasadnione zarówno w odniesieniu do T2DM, jak i w przypadku osób ze współistniejącymi zaburzeniami psychiatrycznymi, gdzie większość pacjentów powinna aktywnie zarządzać swoją chorobą oraz przestrzegania zaleceń dietetycznych.

Proces zmiany stylu życia, w tym wprowadzenia modyfikacji dietetycznych, u pacjentów z T2DM jest złożony i podlega licznym modyfikacjom pod wpływem czynników zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Odnotowane wyniki wskazują także na potrzebę odpowiedniego przygotowania osób prowadzących terapię osób z T2DM, zwłaszcza, gdy u pacjenta występują także zaburzenia lub choroby psychiatryczne. Takie przygotowanie może być realizowane poprzez doskonalenie umiejętności psychospołecznych osób prowadzących edukację żywieniową i zdrowotną w T2DM. Dalsze badania empiryczne w tym obszarze powinny dotyczyć opracowania modeli interwencyjnych, zwiększających zaangażowanie pacjentów z T2DM i współistniejącymi epizodami depresyjnymi, schizofrenią i/lub zaburzeniami odżywiania się w proces terapii.

W moim przekonaniu cykl artykułów składający się na osiągnięcie naukowe wnosi znaczący wkład w rozwój badań w dziedzinie nauk o zdrowiu. Warto podkreślić, iż osiągnięcie naukowe przedstawione do oceny jest konsekwencją całej aktywności naukowej Habilitanta.

Projekty badawcze i współpraca naukowa

Pan Doktor wykazał się dużą aktywnością naukową biorąc udział w 3 międzynarodowych i 10 krajowych projektach badawczych.

Habilitant brał udział w 3 grantach międzynarodowych jako wykonawca:

1. Tytuł projektu: „Promocja aktywności seniorów w publicznej opiece zdrowotnej: diagnoza psychospołecznych potrzeb pacjentów i wzmacnianie interpersonalnych kompetencji lekarzy (ang. Promoting Active Ageing in Public Health Care: Recognizing Patient Psychosocial Needs and Enhancing Doctor Interpersonal Competencies - akronim PRACTA). (Kierownik projektu: dr Dorota Włodarczyk). Rola w grantcie: Wykonawca polsko-norweskiego projektu badawczego (2015-2016).
2. Tytuł projektu: „Adaptacja Kulturowa, Integracja i Wsparcie Psychospołeczne dla Studentów Zagranicznych (SUPP)”. (kierownik projektu: dr Magdalena Łazarewicz). Rola w grantcie: Współwykonawca polsko-norweskiego projektu badawczego (2016).
3. Tytuł projektu: EDUNURSE COVID CHALLENGE - DEVELOPING A STRATEGY TO COUNTERACT THE EFFECTS OF THE COVID-19 PANDEMIC ON NURSING STUDENTS' EDUCATION PROCESS/ EDUNURSE COVID CHALLENGE - opracowanie strategii przeciwdziałania skutkom wpływu pandemii COVID-19 na proces kształcenia studentów pielęgniarstwa (kierownik projektu: dr hab. Mariusz Pańczyk). Rola w grantcie: Wykonawca polsko-hispańskiego projektu badawczego (2020 - obecnie).

Habilitant brał udział w 10 projektach naukowych finansowanych ze środków statutowych uczelni jako wykonawca lub kierownik:

1. Tytuł projektu: „Wybrane cechy osobowości a skuteczność treningu Świadomego Apetytu (AAT) w modyfikacji sposobu żywienia u osób z otyłością i kompulsywnym objadaniem się”. Rola w projekcie: Opiekun naukowy studenckiego grantu nagrodzonego w programie minigrantowym dla kół studenckich Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (2013-2014).
2. Tytuł projektu: „Poczucie odpowiedzialności za zdrowie a zachowania zdrowotne u pacjentów z nawracającymi dolegliwościami bólowymi kręgosłupa”. Rola w projekcie: Kierownik grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych WUM (2014-2015).
3. Tytuł projektu: „Poziom wiedzy psychologicznej jako predyktor wypalenia zawodowego i jakości komunikacji interpersonalnej u fizjoterapeutów”. Rola w projekcie: Kierownik grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych WUM (2015-2016).
4. Tytuł projektu: „Baza gastronomiczno-noclegowa i dziedzictwo kulinarne w ujęciu regionalnym lub lokalnym” (Kierownik projektu: Prof. Józef Grochowicz). Rola w projekcie: Wykonawca projektu realizowanego w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych SGTiR (2016-2017).
5. Tytuł projektu: „Poczucie odpowiedzialności za własne zdrowie a wybrane zachowania żywieniowe młodych kobiet aktywnych fizycznie. Rola w projekcie: Kierownik projektu badań statutowych w SGTiR (2016)
6. Tytuł projektu: „Analiza wybranych zmiennych psychologicznych w kontekście podejmowania zachowań żywieniowych u młodych kobiet i mężczyzn”. Rola w projekcie: Kierownik projektu badań statutowych realizowanych w SGTiR (2017- 2018).

7. Tytuł projektu: „Wybrane zachowania żywieniowe a nasilenie impulsywności u młodzieży gimnazjalnej”. Rola w projekcie: Kierownik grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych SGTiR (2017-2018).

8. Tytuł projektu: „Umiejętności przywódcze a wybrane cechy osobowości w kontekście pracy zawodowej studentów Wydziału Nauki o Zdrowiu”. Rola w projekcie: Kierownik grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych WUM (2018-2019).

9. Tytuł projektu: Rola autorefleksji w kształtowaniu relacji między umiejętnościami autentycznego przywództwa a postawą wobec praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych - ogólnopolskie badanie przekrojowe. Rola w projekcie: Współwykonawca grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych WUM (2019-2020).

10. Tytuł projektu: Samoświadomość, optymizm i poczucie wstydu jako ważne dyspozycje osobowościowe w kształtowaniu postawy wobec praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych. Rola w projekcie: Kierownik grantu w ramach konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych WUM (2019-2020).

Staż naukowe i wizyty studyjne

Staż naukowy:

- 1.06.2020 r. - 1.07.2020 r. - staż naukowy w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego - Państwowym Zakładzie Higieny. W ramach stażu brałem udział w działaniach realizowanych przez Narodowe Centrum Edukacji Żywieniowej Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny.

Wizyty studyjne (4):

- 9-13.12.2019 r. - Wizyta studyjna na Uniwersytecie w Helsinkach (Finnish Higher Education & the University of Helsinki) realizowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu *Liderzy w Zarządzaniu Uczelniami*.
- 23-29.08.2019 r. - Wizyta studyjna realizowana w projekcie PROM organizowanym przez Instytucję NAWA na zaproszenie The Association for Medical Education in Europe (AMEE). Miejsce wyjazdu: Wiedeń (Austria).
- 20-24.01.2020 r. - Wizyta studyjna na Uniwersytecie w Groningen (University of Groningen, Holandia) realizowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach projektu *Mistrzowie Dydaktyki*.
- 3-14.02.2021 r. - Wizyta studyjna na Wydziale Pielęgniarstwa Uniwersytetu w Murcji (Universidad de Murcia/Hiszpania).

Wyjazdy w ramach programu ERASMUS (5):

- 16-19.05.2017 r. - University of Patras, Grecja (G PATRA 01)
- 2-4.05.2018 r. - Lithuania Business University of Applied Sciences (Klajpeda/Litwa)
- 21-25.05.2018 r. - UC Leuven-Limburg (Leuven/Belgia)
- 13-17.05.2019 r. - Universidad de Madeira (Madera/Portugalia)
- 3-7.02.2020 r. - Universidad de Murcia (Murcja/Hiszpania)

Udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych

Pan Doktor wziął czynny udział w 21 międzynarodowych i 19 krajowych konferencjach naukowych. W ramach mojej aktywności podczas międzynarodowych konferencji pełnił kilka funkcji: keynote speaker, przewodniczący sesji oraz prelegent. Wygłosił sześć wykładów jako keynote speaker i dwadzieścia jeden jako prelegent na międzynarodowych konferencjach naukowych. Pełnił także rolę przewodniczącego sesji (*session chair*) podczas czterech międzynarodowych konferencji naukowych. Habilitant uczestniczył w dziewiętnastu krajowych konferencjach jako prelegent.

Przedstawiona powyżej działalność naukowa dr nauk o zdrowiu M. Jaworskiego świadczy o bogatym dorobku naukowym, rozległości zainteresowań, znacznym stopniu samodzielności, erudycji w dziedzinach uprawianej nauki oraz różnorodności form - publikacje oryginalne, monograficzne, pogładowe, popularne, wywiady, referaty, co wskazuje na przygotowanie do realizacji samodzielnych projektów badawczych.

Doświadczenie dydaktyczne

W tym obszarze Pan Doktor posiada bogate doświadczenie dydaktyczne.

Przed uzyskaniem tytułu doktora nauk o zdrowiu prowadził zajęcia dydaktyczne dla studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W ramach działalności dydaktycznej realizował następujące zajęcia w Zakładzie Psychologii Medycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (aktualnie: Zakład Psychologii i Komunikacji Medycznej): psychologia dla studentów kierunku dietetyka I stopnia (2012-2015), psychologia kliniczna dla studentów kierunku dietetyka II stopnia (2014-2015), psychologia dla studentów kierunku fizjoterapia I stopnia (2012-2015), psychologia kliniczna dla studentów kierunku fizjoterapia II stopnia (2013-2014), psychologia lekarska dla studentów kierunku lekarskiego (2012-2014), psychologia lekarska z elementami socjologii dla studentów kierunku lekarskiego (2014-2015).

Po uzyskaniu tytułu doktora nauk o zdrowiu prowadził zajęcia dydaktyczne dla studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Grupy Uczelni Vistula. W Zakładzie Psychologii Medycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (aktualnie: Zakład Psychologii i Komunikacji Medycznej) realizował zajęcia z: psychologii klinicznej dla studentów kierunku dietetyka II stopnia (2016-2017), psychologii dla studentów kierunku fizjoterapia I stopnia (2015-2017), psychologii lekarskiej z elementami socjologii dla studentów kierunku lekarskiego (2015-2017). W ramach współpracy z Zakładem Psychologii Medycznej (aktualna nazwa: Zakład Komunikacji i Psychologii Medycznej) współprowadził fakultet „Wstęp do seksuologii” dla studentów kierunku lekarskiego. Fakultet prowadził w latach 2015-2017 i uczestniczyło w nim łącznie około 100 studentów.

Obecnie jest zatrudniony w Zakładzie Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, gdzie prowadzi następujące przedmioty: metodologię badań naukowych w dietetyce dla studentów dietetyki II stopnia (2016-2021), metodologię badań naukowych i seminaria licencjackie dla studentów dietetyki I stopnia (2016-2021), metodologię badań naukowych dla studentów kierunku elektroradiologia I stopnia (2016-2021), kształcenie w elektroradiologii dla studentów kierunku elektroradiologia U stopnia (2017-2021), seminaria licencjackie dla studentów kierunku higiena stomatologiczna I stopnia (2017-2021), informacja naukowa w ratownictwie

medycznym dla studentów kierunku ratownictwo medyczne I stopnia (2017-2019), metodologia badań dla studentów kierunku ratownictwo medyczne I stopnia (2017-2020), metodologia badań dla studentów kierunku techniki dentystyczne I stopnia (2017-2020), badania naukowe w położnictwie dla studentów kierunku położnictwo (2017-2019), metodologia badań naukowych dla studentów położnictwa (2017-2020), psychologia zdrowia dla studentów kierunku zdrowie publiczne II stopnia (2018/2019) oraz podstawy psychologii dla studentów kierunku zdrowie publiczne (2018/2019). Od 2015 r. prowadzi zajęcia dydaktyczne w grupie Uczelni Vistula. W ramach swojej działalności dydaktycznej prowadzi zajęcia w języku polskim oraz angielskim dla studentów dietetyki. Pełnił także funkcję koordynatora następujących przedmiotów w języku polskim: żywienie człowieka (2015-2016), fizjologia trawienia i wchłaniania (z elementami anatomii) (2015-2012), dietetyka (2016-2017), fizjologia żywienia (2016-2017), wywiad motywujący (z elementami psychologii motywacji) (2017-2020), wywiad motywujący (z elementami psychologii motywacji) (2017-2020), żywienie emocjonalne (z elementami psychologii emocji i stresu) (2019-2020).

Ponadto Habilitant koordynował także przebieg i realizację przedmiotów w języku angielskim, takich jak: Health promotion (2017-2018), Physiology of digestion and absorption with elements of anatomy (2017-2021), Basics of diet promotion (2019-2021), Emotional eating with elements of psychology of emotion and stress (2019-2020), Elements of working with the client (2019- 2021), Nutritional counseling (2019-2020), Motivational interviewing with elements of psychology of motivation (2019-2020) oraz Nutrition counseling-case study (2019-2020). W latach 2015-2018 prowadził ćwiczenia z dziedzictwa kulinarnego oraz komunikacji interpersonalnej w hotelarstwie i gastronomii dla studentów kierunku turystyka.

Podsumowując działalność dydaktyczną Habilitanta stwierdzam, że dr Mariusz Jaworski jest bardzo aktywnym i zaangażowanym dydaktykiem.

Działalność organizacyjna

Działalność dr M.Jaworskiego w tym obszarze jest bardzo szeroka i składa się na nią podejmowanie pracy organizacyjnej w następujących rolach :

- 1) członek w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych:
- 2) recenzent prac zgłoszonych do prezentacji na konferencjach naukowych
- 3) prowadzący warsztaty na konferencjach naukowych
- 4) funkcje organizacyjne w ramach Uczelni:
  - a. Członek Rady Wydziału
  - b. Członek następujących zespołów uczelnianych:
    - Sekretarz komisji jakości kształcenia na kierunku dietetyka i turystyka w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji (SGTiR) w Warszawie (2016-2017).
    - Członek komisji programowej na kierunku dietetyka i turystyka w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji (SGTiR) w Warszawie (2016-2017).
    - Członek Uczelnianego Zespołu ds. Ankiety Studenckiej (2018).
    - Członek Wydziałowej Komisji Konkursowej (2018).

- Członek rady pedagogicznej na kierunku: położnictwo (2018-2019).
  - Członek rady pedagogicznej na kierunku: higiena stomatologiczna (2018-2021).
  - Członek rady pedagogicznej na kierunku: elektroradiologia (2018-2021).
  - Członek rady pedagogicznej na kierunku: dietetyka (2018-2021).
  - Członek rady pedagogicznej na kierunku: ratownictwo medyczne (2018-2019).
  - Członek Uczelnianej Komisji Wyborczej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (2020-2024).
- c. Członek komisji egzaminacyjnej:
- Członek komisji egzaminacyjnej dla kierunku: zdrowie publiczne (2018).
  - Członek komisji egzaminacyjnej dla kierunku: zdrowie publiczne (2019).
- d. Sekretarz komisji doktorskiej:
- Rola sekretarza komisji doktorskiej, przed którą odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej Pani mgr Marioli Blachnio (15.12.2020 r.).
  - Rola sekretarza komisji doktorskiej, przed którą odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej Pani mgr Natalii Czajki (10.03.2020 r.).
- e. Opiekun studentów:
- Opiekun roku studentów I roku dietetyki, studia stacjonarne w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji (SGTiR) (2015-2016).
  - Opiekun roku studentów II roku dietetyki, studia stacjonarne w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji (SGTiR) (2016-2017).
  - Opiekun merytoryczny Studenckiej Poradni Dietetycznej przy Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji (SGTiR) (2016-2017), (2017-2018)
- f. Opiekun Studenckich Kół Naukowych : W latach 2011-2016 pełnił rolę opiekuna „Studenckiego Kola Naukowego Badań nad Zaburzeniami Odżywiania” przy Zakładzie Psychologii Medycznej WUM; w latach 2012-2013 Opiekuna naukowego studenckiego grantu nagrodzonego w programie Centrum Aktywnych pt. „Związek między postrzeganą perspektywą czasu a stanem afektywnym jednostki w aspekcie częstości spożycia żywności u osób z prawidłową masą ciała”. Ponadto był opiekunem naukowym studenckiego grantu nagrodzonego w programie minigrantowym dla kół studenckich Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pt. „Wybrane cechy osobowości a skuteczność treningu Świadomego Apetytu (AAT) w modyfikacji sposobu żywienia u osób z otyłością i kompulsywnym objadaniem się”. Od 2019 r. Pan Doktor współpracuje z anglojęzycznym kołem naukowym Dietetics Club funkcjonującym przy Grupie Uczelni Vistula w Warszawie. Dietetics Club. W Grupie Uczelni Vistula pełnił także funkcję opiekuna merytorycznego nad poradnią dietetyczną.

g. Recenzent Od 2016 r. przygotował łącznie 26 recenzji prac licencjackich oraz 13 prac magisterskich. W ramach swojej pracy na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym był recenzentem czterech prac licencjackich oraz 10 prac magisterskich. Dodatkowo był recenzentem 22 prac licencjackich oraz trzech prac magisterskich przygotowanych przez studentów Grupy Uczelni Vistula.

h. Opieka naukowa nad studentami podczas przygotowywania prac dyplomowych

Od 2016 r. w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym był opiekunem trzech prac licencjackich oraz 17 prac magisterskich. Od 2017 r., w Grupie Uczelni Vistula był opiekunem 46 prac licencjackich przygotowanych w języku polskim oraz 8 prac licencjackich przygotowanych w języku angielskim. Łącznie był promotorem 57 prac licencjackich (w tym 8 w języku angielskim) oraz 17 prac magisterskich

i. Członek następujących towarzystw naukowych i stowarzyszeń: od 2013 roku członek Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

Popularyzacja doniesień naukowych

Pan Doktor ma bogate doświadczenie w popularyzacji doniesień naukowych:

2018 r. współpracuje z Centrum Komunikacji Społecznej (CKS) Urzędu m.st. Warszawy jako specjalista w kampanii „Wiem, co jem”.

2020 r. uczestniczy w procesie opracowania kierunków rozwoju systemu żywnościowego w polityce żywnościowej m.st. Warszawy do 2030 r.,

2020 r. realizuje projekt dotyczący edukacji żywieniowej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

2018 - 2019 udział w festiwalach nauki:

- 24.09.2018 wykład pt. „Żywność emocjonalna, czyli jak emocje kierują zachowaniami żywieniowymi człowieka”
- 25.09.2019 r. wykład pt. „Czy szczęście może być ukryte w żywności?”

2017 r. udział w 21. Pikniku Naukowym Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik w ramach współpracy ze Szkołą Główną Turystyki i Rekreacji.

Współpraca z Uniwersytetem Otwartym Uniwersytetu Warszawskiego-współautorem dwóch kursów dotyczących promocji zdrowego stylu życia.

- „Styl życia pod lupą, czyli jak rozpoznawać mity związane ze zdrowiem” (współautorzy: dr hab. n. o zdr. Mariusz Panczyk; dr n. o zdr. Mariusz Jaworski; dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny).
- „Styl życia pod lupą, czyli jak zdrowo i długo żyć” (współautorzy: dr hab. n. o zdr. Mariusz Panczyk; dr n. o zdr. Mariusz Jaworski; dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny).

Wystąpienia w mediach i inne formy popularyzacji nauki

- 6.03.2018 r. - Udział w spotkaniu w ramach projektu EMSA Movies & Medicine. Prelekcja dotycząca kryteriów diagnostycznych uzależnienia od seksu po projekcji filmu „Wstyd”
- 24.04.2018 r. - Udział w spotkaniu w ramach projektu EMSA Movies & Medicine. Prelekcja dotycząca kryteriów diagnostycznych uzależnienia od seksu po projekcji filmu „Nimfomanka cz. 1”
- 26.11.2019 r. Udział w audycji radiowej dotyczącej diety w prewencji chorób nowotworowych w Radio Warszawa W Sercu Warszawy.
- 25.09.2019 r. Wywiad dla kanału telewizyjnego Planet TV dotyczący poszukiwania źródeł szczęścia w żywności.
- 21.08.2019 r. Udział w audycji radiowej „Psychologia pozytywna. Zamiast doskonalić wady, skupmy się na zaletach” w Strefie Prywatnej Polskie Radio Czwórka.
- 27.02.2019 r. - Udział w spotkaniu Studenckiego Kola Naukowego Żywnienia Człowieka z cyklu „Dietetyka i co dalej”. Podczas spotkania wygłosiłem prelekcję pt. „Jak emocjonalnie podejść do dietetyki?”.
- 7.04.2021 r. - Udział w III Spotkaniu SKN Dietetyków WUM. Prelekcja pt. „Czy można wpaść w pułapkę uzależnienia od jedzenia?”.
- Przygotowanie materiałów popularnonaukowych pt. „Sztuka nieobjadania się w świątecznym klimacie” w ramach kampanii Moda na Zdrowie WUM.
- Przygotowanie materiałów popularnonaukowych pt. „Dlaczego emocje kierują naszymi zachowaniami żywieniowymi?” w ramach kampanii Moda na Zdrowie WUM.
- Przygotowanie materiałów popularnonaukowych pt. „Alkohol zamiast jedzenia. Skąd się bierze drunkoreksja?” dla Warszawskiego Serwisu Informacyjnego dotyczącego profilaktyki uzależnień.

Podsumowując działalność organizacyjną należy podkreślić, iż Pan dr M. Jaworski jest aktywnie zaangażowany w pracę na rzecz uczelni, młodzieży akademickiej oraz środowiska zawodowego. Godna podkreślenia jest rola Habilitanta w działaniach naukowych obejmujących zagadnienia dydaktyczno-popularyzatorskie. Popularyzatorska aktywność Pana Doktora jest bardzo ważna z punktu widzenia społecznego i edukacyjnego.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej Habilitant otrzymał następujące nagrody i wyróżnienia

- 2017 r. - Wyróżnienie za zaangażowanie organizacyjne podczas „International Conference on Education and Educational Psychology ICEEPSY 2017.
- 2017 r. - Wyróżnienie za organizację, udział i promocję SGTiR podczas 21. Pikniku Naukowego 3.06.2017 r.
- 2018 r. - Nagroda zespołowa trzeciego stopnia za osiągnięcia o charakterze innowacyjnym i prorozwojowym za opracowanie strategii rozwoju polityki zdrowotnej województwa mazowieckiego na lata 2018-2021.
- 2018 r. - Nagroda dydaktyczna zespołowa pierwszego stopnia za opracowanie multimedialnych materiałów dydaktycznych opublikowanych w formie płyty CD pt. „Aktywizacja Seniorów w Praktyce Medycznej -kurs kompetencji psychologicznych dla lekarzy”.
- 2018 r. - Nagroda naukowa pierwszego stopnia za współautorstwo publikacji dotyczącej oceny interwencji PRACTA ukierunkowanej na wzmocnienie kompetencji w zakresie komunikacji i aktywizacji seniorów w grupie lekarzy podstawowej opieki medycznej.

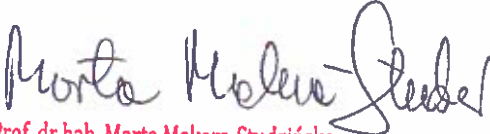
Podsumowanie

Cały rozwój naukowy Pana Doktora Mariusza Jaworskiego obejmuje problematykę nauk o zdrowiu. Aktywność naukowa zarówno publikacyjna, jak i ta związana z kolejnymi awansami naukowymi dotyczy obszarów z dziedziny nauk o zdrowiu. Dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny jest spójny tematycznie. Publikacje Pana Doktora znajdują uznanie w czasopiśmie z Listy Filadelfijskiej, a Jego aktywność dydaktyczna jest bardzo dobrze oceniana przez Władze Uczelni i studentów. W każdym z tych wymienionych obszarów Habilitant wnosi własny wkład. Ponadto Pan Doktor znakomicie powiększył swój dorobek po uzyskaniu stopnia doktora.

Podsumowując, uważam, że całokształt pracy naukowej dr nauk o zdrowiu Mariusza Jaworskiego jest wkładem do nauki polskiej i światowej.

Wniosek końcowy

Całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz wartość poznawcza i edukacyjna wskazanego osiągnięcia naukowego Pana dr. nauk o zdrowiu Mariusza Jaworskiego spełnia kryteria określone w Ustawie o stopniach naukowych i tytule oraz o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm) i dają podstawę do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Marta Makara-Studzińska
specjalista psycholog kliniczny
specjalista zdrowia publicznego